

LXXXVII Walne Zgromadzenie Delegatów POLSKIEGO TOWARZYSTWA LUDOZNAWCZEGO

Opole, 22–25 września 2011 r.

Program międzynarodowej konferencji naukowej

TRADYCYJNA OBRZĘDOWOŚĆ W KULTURZE WSPÓŁCZESNEJ

Opole, 22–23 września 2011 r.

organizatorzy:

Polskie Towarzystwo Ludoznawcze Zarząd Główny
Polskie Towarzystwo Ludoznawcze Oddział w Opolu

współorganizatorzy:

Katedra Kulturoznawstwa i Folklorystyki
Katedra Teatru, Filmu i Nowych Mediów
Uniwersytetu Opolskiego
Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu-Bierkowicach

**MUZEUM
WSI OPOLSKIEJ**

Konferencja współfinansowana przez

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

PATRONAT HONOROWY

Marszałek Województwa Opolskiego

Rektor Uniwersytetu Opolskiego

Prezydent Miasta Opola

Czwartek, 22 września 2011 r.,

godz. 14.30–19.00

– sesja plenarna

Uniwersytet Opolski, ul. Oleska 48, Aula

14.30 Otwarcie konferencji

14.50–15.10

prof. dr hab. Anna Szyfer (Instytut Etnologii i Antropologii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań)

Sacrum czy profanum. Elementy obrzędowości ludowej dzisiaj

15.10–15.30

prof. dr hab. Ewa Kosowska (Instytut Nauk o Kulturze, Uniwersytet Śląski, Katowice)

O przewadze wariantów nad inwariantami we współczesnej obrzędowości

15.30–15.50

dr hab. Jan Adamowski, prof. UMCS (Instytut Kulturoznawstwa, Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin)

Rola religijności w zachowaniu i przekształceniu polskiej obrzędowości

15.50–16.10

dr hab. Elżbieta Dąbrowska, prof. UO (Instytut Filologii Polskiej, Uniwersytet Opolski)

Teatralizacja obrzędowości współczesnej

16.10–16.30 **Dyskusja**

16.30–17.00 Przerwa na kawę

17.00–17.20

prof. dr Larysa Vakhnina (Instytut Sztuki, Folklorystyki i Etnologii im. M. Rylskiego, Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Kijów)

Rola kultury ludowej we współczesnym ruchu festiwalowym Polaków na Ukrainie

17.20–17.40

doc. PhDr. Kornelia Jakubíková, CSc. (Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej, Uniwersytet Komeńskiego, Bratysława)

Zmiany obrzędowości na Słowacji w czasach postsocjalistycznych

17.40–18.00

PhDr. Miroslav Válka, PhD. (Instytut Europejskiej Etnologii, Uniwersytet Masaryka, Brno)

Współczesne formy rewitalizacji kultury tradycyjnej na przykładzie Republiki Czeskiej

18.00–18.20

dr Marian G. Gerlich (Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej, Uniwersytet Śląski, Katowice)

Obrzędy jako kategoria rdzeniowa w kryształizacji śląskiego etnomitu w dobie transformacji ustrojowej

18.20–19.00 **Dyskusja**

Piątek, 23 września 2011 r.,

godz. 9.00–14.00

– sesja w zespołach

PANEL I Uniwersytet Opolski, ul. Oleska 48, sala 154

9.00–9.20

dr Mariola Tymochowicz (Instytut Kulturoznawstwa, Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin)

Główne wyznaczniki przemian we współczesnym weselu (na przykładach z obszaru województwa lubelskiego)

9.20–9.40

dr Katarzyna Marcol (Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej, Uniwersytet Śląski, Katowice)

Dynamika przemian w obrzędowości weselnej (przykład Ślązaków zamieszkujących wieś Ostojićevo w Serbii)

9.40–10.00

dr hab. Teresa Smolińska, prof. UO (Katedra Kulturoznawstwa i Folklorystyki, Uniwersytet Opolski)

W łańcuchu tradycji: ślub na ludowo

10.00–10.20

mgr Magdalena Zych (Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli, Kraków)

O współczesnych weselach i o projekcie badawczym „Wesele 21” Muzeum Etnograficznego im. S. Udzieli w Krakowie

10.20–10.35

mgr Filip Wróblewski (doktorant Uniwersytetu Jagiellońskiego)

Mediatyzacja rytuału

10.35–11.00 **Dyskusja**

11.00–11.30 Przerwa na kawę

11.30–11.50

doc. dr hab. Katia Michajłowa (Instytut Etnologii i Folklorystyki z Muzeum Etnograficznym Bułgarskiej Akademii Nauk, Sofia)

Wszystko na opak – czyli o organizacji przestrzeni w bułgarskiej obrzędowości pogrzebowej

11.50–12.10

dr Ewa Banasiewicz-Ossowska (Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej, Uniwersytet Wrocławski)

Tradycja i współczesność w obrzędowości pogrzebowej Żydów wrocławskich

12.10–12.30

mgr Magdalena Wójtowicz (doktorantka Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin)

Zmiany w obrzędowości pogrzebowej (na przykładzie dokumentacji z Lubelszczyzny)

12.30–12.50

mgr Dobrawa Skonieczna-Gawlik (Muzeum Zagłębia w Będzinie)

Zwyczaje i tradycje rodzinne mieszkańców Zagłębia Dąbrowskiego

12.50–13.10

dr Ewa Kocój (Instytut Kultury, Uniwersytet Jagielloński, Kraków)

Rumuński rytuał *calușari* – między zapomnieniem sensu i przetrwaniem struktury

13.10–13.30

mgr Aleksandra M. Janowska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń)

Tradycyjne praktyki religijne we współczesnej kulturze Indian Lakota i Ojibwa

13.30–14.00 **Dyskusja**

PANEL II Uniwersytet Opolski, ul. Oleska 48, sala 160

9.00–9.20

doc. dr Oleksandra Matyukhina (Państwowy Uniwersytet Lotniczy, Kijów)

Obrzędowość noworoczna na Ukrainie w II połowie XX wieku i w początkach XXI wieku

9.20–9.35 (komunikat)

mgr Renata Chrzan (Wyższa Szkoła Medyczna, Legnica)

Boże Narodzenie w zwyczajach ukraińskich

9.35–9.55

doc. Phdr. Zuzana Beňušková, CSc. (Instytut Etnologii, Słowacka Akademia Nauk, Bratysława)

Porównanie wybranych elementów w obrzędach dorocznych i świętach politycznych na Słowacji przed rokiem 1989 i po nim

9.55–10.15

mgr Katarzyna Ignas (Muzeum w Przeworsku)

Turki – wielkanocne straże grobowe w powiecie przeworskim

10.15–10.35

dr Marta Wójcicka (Instytut Kulturoznawstwa, Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin)

Rola obrzędów przejścia w podaniach wierzeniowych i legendach miejskich

10.35–11.00 **Dyskusja**

11.00–11.30 Przerwa na kawę

11.30–11.50

dr Tomasz Siemiński i mgr Jaromir Szroeder (Muzeum Zachodnio-Kaszubskie, Bytów)

Ścinanie kani. O dawnej obrzędowości i współczesnych zwyczajach świętojańskich na Kaszubach

11.50–12.10

dr Irena Kotowicz-Borowy (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa)

„Mazowieckie zapusty”. Tradycja a współczesność

12.10–12.30

dr Katarzyna Łeńska-Bąk (Katedra Kulturoznawstwa i Folklorystyki, Uniwersytet Opolski)

Obrzędowe pokarmy

12.30–12.50

dr Urszula Wróblewska (Zakład Historii Wychowania, Uniwersytet w Białymstoku)

Przemiany obrzędowości szkolnej jako efekt zmian kulturowych (raport z badań)

12.50–13.05 (komunikat)

mgr Krystian Mesjasz (doktorant Uniwersytetu Opolskiego)

„Tworzenie tradycji” w rodzimowierczych ruchach neopogańskich

13.05–13.20 (komunikat)

mgr Jan Zajęc (Katowice)

Wsie polskie – portal internetowy

13.20–14.00 **Dyskusja i podsumowanie**

